

رامین آهویی*

ترافیک حاصل از بی نظمی راه تصویر بکشید

برخی رانندگان فکر می کنند حرکت بین خطوط، سرعت رسیدنشان به مقصد را کم می کند و به همین دلیل در خیابان هایی که مثلا سه مسیر حرکت دارد، به صورت چهار خطی حرکت می کنند؛ در حالی که برخلاف تصور رایج، ماجرا دقیقا بر عکس است. یکی از نکاتی که در مهندسی ترافیک حائز اهمیت است، تعیین سهم عبور وسیله نقلیه از معبر است. وقتی رانندگان بیش از حد به هم نزدیک می شوند، سهم عبور یکدیگر را کم می کنند، ایمنی حرکت را کاهش می دهند و همین موضوع باعث توقف حرکت های مکرر و ترافیک در سطح معبر می شود؛ در حالی که پیروی از خطوط باعث ایجاد نظم، بیشتر شدن ظرفیت معابر، افزایش سرعت و ایمنی می شود. این موضوع فقط مربوط به زمان حرکت هم نیست و مربوط به توقف خودروها پشت چراغ قرمز هم می شود. تصور کنید پشت چراغ قرمز که ماشین ها با فاصله کم و به اصطلاح به صورت نمایشگاهی کنار هم توقف می کنند، داخل یک خودرو حادثه ای اتفاق بیفتد؛ قطعاً امداد رسانی و حتی پیاده شدن سرنشینان خودرو به دلیل فاصله کم ماشین ها از هم با مشکل مواجه خواهد شد. از طرفی این فاصله کم در شروع حرکت هم تأثیر منفی بر رانندگی افراد خواهد گذاشت.

مقایسه ها ثابت کرده است که اگر ماشین هادر ترافیک یک خیابان در خطوط مشخص شده مثلا سه خط به صورت روان برانند، خیلی زودتر از حالتی به مقصد می رسند که در خطوط بیشتر مثلا چهار خط ولی با توقف حرکت های مکرر برانند. علت این موضوع هم این است که با نزدیک شدن ماشین ها به هم، ایمنی و آسایش حرکت کم می شود و این موضوع روی سرعت و وسایل نقلیه تأثیر سوء می گذارد، در حالی که اگر آسایش و ایمنی حرکت فراهم باشد، ماشین ها با سرعت بیشتری به حرکتشان ادامه خواهند داد و ظرفیت شبکه افزایش می یابد.

برای رفع معضل حرکت بین خطوط، قبل از هر کاری باید زمینه و زیرساخت حرکت بین خطوط را آماده کنیم؛ یعنی خیابان ها را به صورت مناسب خط کشی کنیم. برخی خیابان ها خط کشی ندارند یا خط کشی شان محو شده است. در بعضی خیابان ها هم دو خط دیده می شود و تشخیص اینکه باید بین کدام خطوط راند، سخت است.

گام بعدی، نشان دادن حالت های مختلف بی نظمی و ترافیک حاصل از رانندگی نکردن بین خطوط است. مردم از طریق رسانه ها باید این واقعیت را ببینند که حرکت بین خطوط باعث سریع تر رسیدنشان به مقصد خواهد شد. وقتی مردم قبول کنند که یک رفتار، هم به ضرر منافع خودشان است، هم به ضرر منافع دیگران، به فکر اصلاح کارشان می افتند. بسیاری از متخلفان، تبعات رفتارشان را نمی دانند و فکر می کنند که با حرکت نامنظم بین خطوط زودتر به مقصد می رسند و بیشتر از ظرفیت معبر بهره می برند و اصلا متوجه نیستند که چه مشکلاتی را به ترافیک شهر تحمیل می کنند.

در نهایت باید از اهرم اعمال قانون استفاده کرد. جریمه در این مورد کاملا مبنای منطقی و عقلانی دارد و باید برای مردم به صورت شفاف توضیح داد که به خاطر افزایش نظم، ایمنی و ظرفیت ترافیک، متخلفان به میزان مشخص جریمه خواهند شد. خوشبختانه ما در این زمینه از تجهیزات و سیستم های نظارتی پیشرفته برخورداریم که می تواند به پلیس کمک کند تا هر چه بهتر و دقیق تر به موضوع اعمال قانون بپردازد. با طی این مراحل می توان امید داشت که حرکت بین خطوط کم کم به عادت مردم و بعد از آن به فرهنگ درست رانندگی کردن تبدیل شود.

استاد دانشگاه و کارشناس حوزه ترافیک و حمل و نقل

پشت بام:

کمال فرهنگ- آورده اند که در بلادی دور از بلاد ما، پیر بافرهنگی می زیست که هیچ فعل از او سر نمی زد مگر آنچه قانون و اخلاق و عقل سلیم امر کردی و از همین سبب او را «پیر فرهنگ» نام نهاده بودند. از قضا پیرنا را مریدانی بود به غایت سقیه و بی فرهنگ که هیچ فعلشان خالی از نادانی و بی فرهنگی نبود. القصه: روزی مریدان به قصد تلمذ و پندآموزی نزد پیر فرهنگ برفتند و گفتند: ایها الپیر فرهنگ؛ ما را در باب حرکت بین خطوط پندی بده که آن به.

پیر فرهنگ رو به مریدان کرد و گفت: خواهیم که درسی به شما بیارم دهم؛ پس کنون جملگی هم زمان از در اتاق بیرون روید. مریدان با شنیدن امر استاد همگی به صورت کاتوره ای به سمت در حمله ور شدند و در چهار چوب در به هم گیر کردند و بر زمین همی خوردند و روی هم افتاده، دست و

حکایت پیر فرهنگ و مریدان (۷)

در مذمت حرکت کاتوره های

پاشان بشکست و از جمعشان یک نفر سالم از در بیرون نرفت و نقل است چند تن جوانان زیر دست و پا له شدند که با کاردک از روی زمین جمعشان کردند. پس پیر فرهنگ رو به مریدان کرد و گفت: حال پیش من باز آید و این بار به صف و پشت سر هم از اتاق خارج شوید. مریدان چونان گردندی که

تلف می کنم؛ دور شوید از جلوی چشم! مریدان با شنیدن این سخن، جامه ها دریدند و نعره ها زدند و به سمت در اتاق دوان شدند، لیکن دوباره در چهار چوب در به هم خوردند و بر زمین افتادند و زیر دست و پای هم له و لورده شدند و این از عجایب روزگار شد. نوبت چوبه دور تورد آه مکن جاش راه بده، راه بده، راه بده ناقله لیلی به سرعت رفت و از آشفستگی شد ترافیکی، ترافیکی، شبیه خفگی

درباره یک رفتار پشت فرمانی که گره از ترافیک شهر بازمی کند

#بین_خطوط می رانم

یک پویش و کاهش ۴ درصدی تخلفات

- ۶** رعایت نکردن رانندگی بین خطوط ۶ درصد تصادفات استان را به خود اختصاص داده است.
- ۱۳۰۸** سال گذشته هزار و ۳۰۸ نفر به دلیل زیر پا گذاشتن قانون رانندگی بین خطوط در سطح استان اعمال قانون شده اند.
- ۲۴۷۰** در نه ماهه نخست امسال نیز ۲ هزار و ۴۷۰ نفر به دنبال رانندگی نکردن بین خطوط در استان جریمه شده اند.
- ۸۹** با توجه به اعمال قانون در نه ماهه سال ۹۶ در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۸۹ درصد افزایش اعمال قانون در سطح استان را شاهد بوده ایم.
- ۶۵** با توجه به آمار اعمال قانون در سطح استان، سهم مشهد از مجموع این آمار ۶۵ درصد است.
- ۲/۵** سالانه ۲/۵ میلیارد تومان هزینه خط کشی معابر سطح مشهد می شود.
- ۱** سالانه مبلغ یک میلیارد تومان هزینه خساراتی می شود که علت بیشتر آن ها انحراف به راست و چپ بوده که رانندگان در تصادفات به تجهیزات ترافیکی وارد می کنند. متأسفانه تنها نیمی از این مبلغ به جبران خسارت منجر می شود. این مبلغ را آن هایی می پردازند که در تصادفی که عامل آن بوده اند، مجبور به توقف آمدن پلیس هستند.
- ۵۶**

در همین راستا اداره راهنمایی و رانندگی استان خراسان رضوی نیز به توصیه فرمانده نیروی انتظامی استان پای کار آمده و در گام نخست با شرکت اتوبوس رانی و تاکسی رانی به منظور چسباندن برچسب «من بین خطوط می رانم» رایزنی کرده و در مرحله دوم توسط نیروهای فیزیکی راهور - سربازان - این برچسب ها را روی ماشین های عمومی چسباند است. شهروندان متقاضی برچسب فوق می توانند برای مشارکت در اجرای طرح فرهنگ رانندگی بین خطوط، به اداره راهنمایی و رانندگی استان واقع در میدان راهنمایی مراجعه و برچسب رایگان دریافت کنند.

کاور: عظیم پاشا/شهر سراسر

حل ترافیک سنگین با یک رفتار ساده

این چندینی کشورهای مختلف نشان می دهد که مردم شهرهای بزرگ با رعایت یک موضوع ساده مثل حرکت بین خطوط و حفظ فاصله طولی، توانسته اند بخش زیادی از مشکلات ترافیکی خود را کنترل کنند، و به نظرم این تجربه ها در کلان شهرهای ایران هم می تواند مورد توجه و استفاده قرار بگیرد. مشکل ترافیک شهری راه حل های مختلفی دارد؛ یکی از راه حل های نسبتا مناسب که از ترافیک های سنگین جلوگیری می کند، حرکت بین خطوط و رعایت فاصله طولی بین خودروهاست. از صحبت درباره سنول که بگذریم، درباره شهر خودمان هم، نقدی دارم که

وقتی از راهنمای سفرمان در این باره پرسیدیم براینم توضیح داد که یکی از دلایلی که ترافیک ها در سنول روان هستند، همین حرکت منظم ماشین ها بین خطوط است. نکته جالب دیگر هم این بود که ماشین ها فاصله طولی خود را به درستی رعایت می کردند و حتی پشت چراغ قرمز هم ندیدیم که ماشین ها سپر به سپر به هم بچسبند. در مجموع، نظمی جدی در حرکت وسایل نقلیه در سنول برقرار بود و ما در مدتی که در این شهر رفت و آمد می کردیم، نه در شهر و نه در جاده های خارج از شهر شاهد تصادف و ترافیک جدی نبودیم. تجربه های

یکی دو ماه قبل با یک هیئت رسانه ای به دعوت بنیاد مطبوعات سنول، راهی این شهر شدیم تا از رسانه های سنول بازدید کنیم. سنول، شهری پررفت و آمد با جمعیت ۱۰ میلیون نفری است، اما چیزی که نظر ما را از همان روزهای اول رسیدنمان به این شهر به خودش جلب کرد، این بود که در شهر خبری از ترافیک های کلافه کننده نبود؛ نه اینکه اصلا ترافیک نباشد بلکه ترافیک ها کلافه کننده و وحشتناک نبودند. چون با اتوبوس در شهر رفت و آمد می کردیم، به خیابان ها اشراف داشتیم و بعد از یکی دوروز، متوجه یک نکته جالب شدیم؛ همه ماشین ها به طور کاملا منظم بین

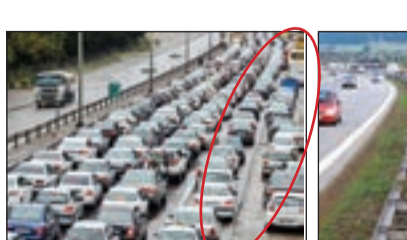
یادداشت:

یکی دو ماه قبل با یک هیئت رسانه ای به دعوت بنیاد مطبوعات سنول، راهی این شهر شدیم تا از رسانه های سنول بازدید کنیم. سنول، شهری پررفت و آمد با جمعیت ۱۰ میلیون نفری است، اما چیزی که نظر ما را از همان روزهای اول رسیدنمان به این شهر به خودش جلب کرد، این بود که در شهر خبری از ترافیک های کلافه کننده نبود؛ نه اینکه اصلا ترافیک نباشد بلکه ترافیک ها کلافه کننده و وحشتناک نبودند. چون با اتوبوس در شهر رفت و آمد می کردیم، به خیابان ها اشراف داشتیم و بعد از یکی دوروز، متوجه یک نکته جالب شدیم؛ همه ماشین ها به طور کاملا منظم بین

لازم را دارند و نه خطوطی که شهروندان بخواهند بین آن رانندگی کنند. فکر می کنم خوب است که مدیریت شهری یک بار برای همیشه، قصه آسفالت و رنگ را که مثل قصه مرغ و تخم مرغ شده است، حل کند؛ یا لایحه مشخص شود مشکل از رنگ است یا آسفالت. در دنیا تجارب مفیدی وجود دارد و وقتی شما به شهرهای دیگر سفر می کنید، می بینید که خط کشی هایشان کیفیت مطلوبی دارند؛ طوری که ببیند فکر می کند خیابان ها تازه خط کشی شده اند. این موضوع نشان می دهد که مشکل آسفالت و رنگ حل شدنی است و راهکار دارد و ما هم باید به فکر حل آن باشیم.

سید جلال فیاضی
فعال فرهنگی

شهر فرنگ

تفاوت فرهنگ رانندگی در ایران و کشورهای پیشرفته به روایت تصویر

خطوط خیابان کشک نیست

دوستم که در آمریکا مشغول به تحصیل است بر اینم گفت که یک موضوع در خیابان های آمریکا نظرش را خیلی جلب کرده است و آن، حرکت موتور سیکلت ها بین خطوط بوده است. فرهنگ رانندگی در آمریکا به صورتی است که یک موتور سیکلت برای خودش حریمی به اندازه یک خودرو قائل است و باقی رانندگان هم همین فاصله و حریم را با موتور سواران رعایت می کنند.

کافی است آخر هفته به مسیر برگشت از طریق بروید تا ببینید بعضی از ماشین ها برای پشت سر گذاشتن ترافیک بدون هیچ ملاحظه ای به شانه خاکی می روند و علاوه بر ایجاد گرد و خاک، ترافیک را هم سنگین تر می کنند. این اتفاق در بسیاری از جاده های ما روی می دهد؛ در حالی که شهروندان اروپایی یاد گرفته اند در ترافیک های طاق فرسایم نظم جاده را برهم نزنند.

یکی از دلایل مهم نظم حرکت ماشین ها در کشورهای اروپایی، نظارت شدید و در نظر گرفتن جریمه های اقتصادی سنگین برای متخلفان است. حرکت بین خطوط در بسیاری از کشورهای اروپایی با دوربین های هوشمند ثبت و ضبط می شود. اگر خودرویی حتی چند سانتی متر روی خطوط اتوبان ها برود، با جریمه سنگین ۱۰۰ یورویی مواجه می شود.